

Biznesa augstskola Turība

PIEDĀVĀJUMU GROZĪŠANAS PROBLEMĀTIKA PUBLISKĀJĀ IEPIRKUMĀ – EIROPAS SAVIENĪBAS TIESAS PERSPEKTĪVA

Una Skrastiņa, Dr.iur.

Biznesa augstskola Turība,
Ekonomikas un kultūras augstskola, Latvija

Džeina Gaile, Mg.iur., LL.M.

Latvijas Universitāte, Latvija

Rīga, 21.04.2020.

Pētījuma aktualitāte un priekšmets (I)

Praksē bieži konstatējamās kļūdas piedāvājumos, piemēram:

- Tas nav korekti noformēts (trūkst paraksts u.tml.)
- Kvalifikācijas, tehniskā vai finanšu piedāvājuma dokumenti ir:
 - a) Nepilnīgi vai neskaidri (informācija nav iesniegta vispār vai daļēji)
 - b) Pretrunīgi (ieklauta savstarpēji neatbilstoša informācija vai tā neatbilst publiski pieejamajai)
 - c) Kļūdaini (piemēram, ir pieļauta aritmētikas vai pārrakstīšanās kļūda)

Pētījuma aktualitāte un priekšmets (II)

Pasūtītājam ir jālemj, vai tam ir:

- pienākums/tiesības labot kļūdu;
- pienākums/ tiesības noraidīt piedāvājumu.

Tā kā risinājums var ietekmēt iepirkuma gaitu, lēmums ir nozīmīgs, un pasūtītājam nepieciešami kritēriji tiesiski korektai rīcībai.

Pētījumā tiek apskatīta Eiropas Savienības Tiesas (EST) prakse, lai secinātu tās savstarpējo sasaisti ar Publisko iepirkumu likuma (PIL) regulējumu šajā jautājumā.

Direktīva 2014/24/ES (56.panta 3.punkts)

Ja informācija vai dokumentācija, kas jāiesniedz [..]:

- ir vai šķiet nepilnīga vai kļūdaina,
- vai ja trūkst konkrētu dokumentu,

līgumslēdzējas iestādes var, *ja vien valsts tiesību aktos, ar kuriem īsteno šo direktīvu, nav paredzēts citādi*, lūgt [..] :

- iesniegt,
- papildināt,
- precizēt vai
- pabeigt attiecīgo informāciju vai dokumentāciju,

ar noteikumu, ka šādi lūgumi tiek izdarīti, pilnībā ievērojot **vienlīdzīgas attieksmes un pārredzamības principus.**

Publisko iepirkumu likuma 41.pants

(6) Ja pasūtītājs konstatē, ka [...] iesniegtā informācija vai dokuments ir neskaidrs vai nepilnīgs, **tas pieprasa**, lai [...] pretendents, vai kompetenta institūcija **izskaidro vai papildina** minēto informāciju vai dokumentu vai **iesniedz trūkstošo dokumentu**, nodrošinot vienlīdzīgu attieksmi pret visiem kandidātiem un pretendentiem. [..]

(8) Piedāvājumu vērtēšanas gaitā pasūtītājs **ir tiesīgs** pieprasīt, lai tiek **izskaidrota tehniskajā un finanšu piedāvājumā** iekļautā informācija, kā arī iesniegti piedāvāto preču paraugi [..].

(9) Piedāvājumu vērtēšanas laikā pasūtītājs **pārbauda**, vai piedāvājumā nav **aritmētisku kļūdu**. Ja pasūtītājs konstatē šādas kļūdas, tas šīs kļūdas **izlabo**. [..]

EST prakse: piemēri (I)

- ‘*Storebaelt*’ – piedāvājumā iekļauta **atrūna par cenu**, nolikums tādu nepieļāva. EST: vienlīdzīgas attieksmes princips ir pašos direktīvas pamatos; piedāvājumam jāatbilst visiem nosacījumiem, tādēļ piedāvājums **nebija pieņemams**. (22.06.1993. C-243/89)
- ‘*Slovensko*’ – iesniegts neatbilstošs **tehniskais piedāvājums**. EST: nav konstatējams pasūtītāja pienākums ļaut labot piedāvājumu. Bet **atsevišķos gadījumos drīkst precizēt**, ja pēc būtības netiek iesniegts jauns piedāvājums. (29.03.2012. C-599/10)
- ‘*Manova*’ – nav iesniegta pēdējās **bilances informācija**. EST: varētu prasīt, ja pieprasījums atbilst EST norādītajiem kritērijiem. (10.10.2013. C-336/12)

EST prakse: piemēri (II)

- *'Partner Apelski Dariusz'* – pēc piedāvājuma iesniegšanas pretendents vēlas saglabāt piedāvājumu tikai par dažām, nevis visām daļām. EST: tie ir **būtiski grozījumi**. (08.09.2015. C-324/14)
- *'Pizzo'* – pretendents izslēgts, jo nesamaksāja maksu, kas izriet no normatīvo aktu interpretācijas, nevis nolikuma/likuma. EST: nosacījumiem bija jābūt skaidriem; **var ļaut labot**. (02.06.2016. C-27/15)
- *'Esaprojekt'* – pretendents vēlējās balstīties uz trešās personas pieredzi, kas nebija norādīta piedāvājumā. EST: **būtiski grozījumi**, pielīdzināmi jaunam piedāvājumam (04.05.2017. C-387/14)

EST kritēriji: piemēri

Izņēmuma gadījumā ar piedāvājumu saistītie dati vietām var tikt **laboti** vai **papildināti** tāpēc, ka tos vienkārši acīmredzami ir nepieciešams precizēt vai lai novērstu acīmredzamas pārrakstīšanās kļūdas:

- ja grozījums **neizraisa faktisku jauna piedāvājuma izteikšanu**;
- ja informāciju pieprasa **pēc visu piedāvājumu izvērtēšanas**;
- ja informāciju **pieprasa vienlīdzīgi** - visiem, kas ir līdzīgā situācijā, kā arī jāattiecas uz visām kļūdām (C-599/10, C-336/12);
- ciktāl lūgums attiecas uz informāciju, kuras agrāks datums par pieteikuma iesniegšanas termiņu **var tikt objektīvi pārbaudīts**;
- ja **nav paredzēts, ka piedāvājums tiks noraidīts**, ja informācija netiks iesniegta (C-336/12);
- ja no iepirkuma dokumentiem **prasība nebija secināma** (C-27/15)

Kā norādījis ģenerālvokāts M.Bobeks:

*‘Manuprāt, Tiesas pieeju, iespējams, vislabāk var raksturot šāda metafora: pretendenta informācija un dokumentācija, kas ir iesniegta pēc piedāvājumu dalībai procedūrā iesniegšanas termiņa beigām, ir **momentuzņēmums**.*

Līgumslēdzēja iestāde var ņemt vērā tikai to informāciju un dokumentāciju, kas jau ir ietverta šajā attēlā. Tas neliedz līgumslēdzēja iestādei aplūkot tuvāk tās attēla detaļas, kas ir mazliet neskaidras, un lūgt palielināt attēla izšķirtspēju, lai šo detaļu saskatītu skaidrāk. Tomēr pamata informācijai, lai arī zemā izšķirtspējā, jau bija jābūt ietvertai sākotnējā momentuzņēmumā.’

(24.11.2016., secinājumi lietā C-387/14, 28.punkts)

Secinājumi

1. EST ir secinājusi un tas ir iekļauts publisko iepirkumu regulējumā, ka ir pieļaujams precizēt piedāvājumu, ja tiek ievērots vienlīdzīgas attieksmes un pārskatāmības princips.
2. EST praksē ir konstatējamās vadlīnijas šo principu piemērošanai, vienlaikus ne visos gadījumos tiek lietota identiska argumentācija vai ir skaidrs saprotams, kā tā piemērojama citos gadījumos.
3. EST norādītie kritēriji nav atrunāti PIL, un PIL regulējums visdrīzāk nebūtu praktiski noderīgs visos gadījumos, kurus skatījusi EST.
4. Ir dažādas situācijas, kurās piedāvājumi ir kļūdaini, tāpēc arī kritēriji ir dažādi. Tikai EST prakses analīze nesniedz viennozīmīgas vadlīnijas, kas praksē palīdzētu pasūtītājiem, tādēļ nepieciešami papildu pētījumi.

Paldies par uzmanību!

Jautājumi?

Una Skrastiņa, Dr.iur.,
Biznesa augstskola Turība,
Ekonomikas un kultūras augstskola, Latvija
una.skrastina@gmail.com

Džeina Gaile, Mg.iur., LL.M.
Latvijas Universitāte, Latvija
dzeinag@gmail.com